

Výročná správa
Centra pre deti a rodiny Štós
za rok 2019

1. Identifikačné údaje organizácie:

Názov: Centrum pre deti a rodiny Štós

Adresa: č. 125, 044 26 Štós

Zriaďovateľ: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska č.8, 812 67 Bratislava

IČO: 00610526

Štatutárny zástupca: Mgr. Lucia Cisárová

Kontakt: 0918 969 005, 055/466 71 77

riaditel.stos@ded.gov.sk

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie:

Vízia je jednotná pre všetky zariadenia na výkon opatrení SPODaSK: Zabezpečiť deťom rodinný život transformáciou detských domovov na zariadenie pre pomoc rodine na komunitnej úrovni. Poslaním zariadenia na výkon opatrení SPODaSK je poskytnúť dočasné prostredie pre dieťa v kríze v spolupráci so subjektmi v zmysle ustanovení zákonov č. 305/2005 Z.z., č. 36/2005 Z.z., Dohovoru o právach dieťaťa, interných noriem tak, aby bola naplnená stratégia organizácie.

Stratégiou centra pre deti a rodiny je:

- rozvíjať vlastných zamestnancov,
- zapájanie rodín
- prizývať k spolupráci odbornú verejnosť
- vytváranie rodinných podmienok pre život dieťaťa, tak aby sa zabezpečil jeho rozvoj a samostatnosť

Krátkodobé ciele na rok 2019:

- utvorenie priestorových podmienok na vykonávanie odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodičmi a inými príbuznými ambulantnou a terénnou formou.
- rozbehnutie ambulantnej a terénnej formy práce
- realizácia opatrení pre deti pobytovou formou na základe dohody
- prenájom vhodných priestorov pre administratívu a opustenie kmeňovej budovy

- rozšírenie programov centra o prípravu na partnerstvo a rodičovstvo

3. Odpočet splnených úloh:

Rozvíjanie vlastných zamestnancov

Rozvíjanie zamestnancov sa realizovalo priebežne počas celého roka. Zamestnanci sa zúčastňovali vzdelávacích aktivít zabezpečených, alebo sprostredkovaných zamestnávateľom, odborných konferencií, metodických stretnutí a pod. Dôraz sa kládol aj na podporu samoštúdia a účasti na vzdelávaní podľa vlastného výberu zamestnancov s ohľadom na ich individuálne pociťované potreby. Zamestnanci naďalej aktívne rozvíjali svoje kompetencie aj ďalším štúdiom, v snahe zlepšiť kvalitu svojej práce. Viacero z nich si doplnilo, alebo dopĺňa, vzdelanie štúdiom na odbornej škole alebo na vysokej škole štúdiom špeciálnej pedagogiky či sociálnej práce.

Realizovali sa skupinové aj individuálne supervízie podľa programu supervízie. Zamestnanci mohli v prípade potreby požiadať aj o supervíziu mimo plánu. Túto možnosť využilo viacero zamestnancov.

Zapájame rodiny a odchod detí z centra

V roku 2019 sme zorganizovali 20 prípadových konferencií, ktoré sa týkali 31 umiestnených detí. Rodiny detí sme zapájali do riešenia rôznych situácií a do rozhodovania vo veciach týkajúcich sa ich detí ako napr. rôzne výchovné problémy, zdravotná starostlivosť, školská dochádzka, plánovanie budúcnosti. Podporovali sme ich vzájomný kontakt a udržiavanie vzťahov medzi deťmi a ich príbuznými či blízkymi osobami. Realizovalo sa množstvo krátkodobých pobytov detí u biologickej rodiny, alebo blízkych osôb. Do rodín sa nám podarilo vrátiť 5 detí a 3 deťom sa podarilo nájsť náhradných rodičov. V roku 2019 opustilo centrum z dôvodu dosiahnutia plnoletosti alebo ukončilo pobyt na vlastnú žiadosť celkovo 5 detí/mladých dospelých. Z toho dvaja sa vrátili k svojim rodinám, zvyšný traja si založili vlastné rodiny a osamostatnili sa.

Prizývame k spolupráci odbornú verejnosť

Aj v roku 2019 sme pokračovali v spolupráci s viacerými organizáciami, inštitúciami a priateľmi nášho centra. Vďaka tomu sa deti mohli zúčastniť hudobných koncertov, benefičného koncertu, rekreačného pobytu, či tanečných zábav. Pre naše centrum sa podarilo získať aj sponzorské dary v podobe nábytku pre deti, detského kočíka, potravín na rôzne akcie a sviatky v roku, sladkostí pre deti, pečiva v pravidelných intervaloch, hračiek, kníh, oblečenia, obuvi a finančných darov.

Organizovalo sa aj viacero športových, kultúrnych a rozvíjajúcich akcií pre deti v spolupráci centra s inými organizáciami, školami či občianskymi združeniami. Deti sa zapájali do života v obci, kde sa nachádzajú ich samostatné skupiny, zúčastňovali sa na programoch pre seniorov, mamičky, či obyvateľov obce. Pripravili sme pre sponzorov

Vianočnú besiedku, kde si deti zo samostatných skupín a j profesionálnych náhradných rodín pre pozvaných hostí pripravili pekný program a s pomocou vychovávateľiek vyrobili pre nich aj drobné darčeky. Svojimi vystúpeniami sa im počas roka darilo dostávať naše centrum do povedomia a seba samých do srdca ľudí.

Vytváranie rodinných podmienok pre život dieťaťa

Centrum pre deti a rodiny Štós prešiel procesom transformácie. Každá samostatne usporiadaná skupina je umiestnená v samostatnom rodinnom dome a má samostatné hospodárenie. Okrem toho sú deti umiestnené aj v jedenástich profesionálnych náhradných rodinách, kde je im starostlivosť poskytovaná v domácom prostredí zamestnanca centra. V našom centre máme viacero detí s ťažkým alebo stredne ťažkým mentálnym postihnutím, pridruženými aj poruchami správania. Viacero detí trpia kombinovaným postihnutím, kedy sa k mentálnemu postihu a psychickým problémom pridalo aj zdravotné postihnutie. Tieto sú integrované na samostatne usporiadaných skupinách a snažíme sa im naďalej cestou integrácie poskytovať čo najlepšiu odbornú pomoc a starostlivosť.

Deti navštevujú školské zariadenia v mestách a obciach, kde sa nachádza ich samostatná skupina, či profesionálna náhradná rodina. Volia si stredné školy. Navštevujú záujmové krúžky v centrách voľného času, základných umeleckých školách a školách. Sú členmi futbalového tímu obci či hasičského krúžku.

Krátkodobé ciele - plnenie:

Pri svojej práci zamestnanci postupovali v súlade s novelou Zákona č. 305/2005 Z.z., do praxe zavádzali z nej vyplývajúce zmeny, aplikovali novú terminológiu.

V súlade s Vyhláškou č. 103/2018 Z.z. sme vypracovali Program centra pre deti a rodiny Štós, ktorý bol v priebehu oku aktualizovaný a ktorý je zverejnený na internetovej stránke centra.

Do práce nášho centra pribudlo v roku 2019 aj vykonávanie odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodičmi a inými príbuznými ambulantnou a terénnou formou. Na tento účel máme k dispozícii tri úväzky a to dve pozície sociálneho pracovníka/asistenta sociálnej práce a jednu pozíciu psychológa. Obsadenie týchto pozícií bolo náročné. V prvej polovici roku bol obsadený len jeden úväzok sociálneho pracovníka. V druhej polovici roku sa podarilo obsadiť aj druhé miesto sociálneho pracovníka, na ktorom sa ale vystriedali postupne dvaja zamestnanci. Miesto psychológa sa obsadiť nepodarilo. Ambulantná a terénna práca sa rozbiehala pomalšie. V roku 2019 sme obdržali celkovo 6 odporúčaní na vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou práce. Z toho boli 2 prípady ukončené z dôvodu nespolupráce na strane rodiny, 2 prípady boli ukončené z dôvodu nariadenia ústavnej starostlivosti. Úspešne, teda naplnením cieľa bol ukončený 1 prípad a 1 prípad pokračuje aj v roku 2020.

V priebehu roku sa realizoval program práce s mladými dospelými a dospievajúcimi pod vedením odborného tímu. Zorganizovali sme pre nich viacero vzdelávacích aktivít a dva 3 dňové zážitkovo-náučné pobyty vo voľných priestoroch nášho centra. Počas nich sa mladí dospelí učili samostatnosti, zodpovednosti, učili sa sami o seba postarať, ale zároveň aj spolupracovať, aby dokázali zvládnuť samostatné fungovanie a obmedzené finančné možnosti. Tieto pobyty a aktivity boli pre mladých prínosné a zaujímavé, veľmi si ich sami pochvalovali a majú záujem v takýchto aktivitách pokračovať.

Pokračovalo sa aj v realizácii programu pre dospievajúce dievčatá „Babinec“ pod vedením psychologičky centra. V súlade so zisteniami z predchádzajúceho roku boli dievčatá rozdelené do dvoch skupín podľa veku, aby sa im témy mohli lepšie prispôbiť.

4. Koncepčná činnosť:

Celkový počet úväzkov centra sa v priebehu roka zvýšil na 51. Z toho 11 je profesionálnych náhradných rodičov. Počet zamestnancov sa zvýšil o tri úväzky - pracovníkov ambulantnej a terénnej formy práce. Kapacita zariadenia je 60 detí.

V Centre pre deti a rodiny Štós sú zriadené 4 samostatne usporiadané skupiny v štyroch rodinných domoch. Na každej skupine pracuje 6 zamestnancov. 3 skupiny sú s modelom 4 vychovávateľa a 2 pomocný vychovávateľa a 1 skupina s modelom 3 vychovávateľa a 3 pomocný vychovávateľa.

Priestorové usporiadanie :

- ✓ Kmeňová budova, Štós č. 125 – sídlo administratívy, priestor na porady, vzdelávacie podujatia, návštevná a terapeutická miestnosť.
- ✓ Rodinný dom na Prochotskej ulici v Medzeve určený pre 1 samostatnú skupinu detí, kapacita 8 detí., obsadenosť ku koncu roku 2019: 9
- ✓ Rodinný dom na Revolučnej ulici v Medzeve pre 1 samostatnú skupinu, kapacita 10 detí, obsadenosť ku koncu roku 2019: 11
- ✓ Rodinný dom na Popročskej ulici v Jasove pre 1 samostatnú skupinu, kapacita 10 detí, obsadenosť ku koncu roku 2019: 10 + 1 mladý dospelý
- ✓ Rodinný dom na Potočnej ulici v Jasove pre 1 samostatnú skupinu, kapacita 10 detí, obsadenosť ku koncu roku 2019: 9
- ✓ 11 Profesionálnych náhradných rodín poskytuje starostlivosť deťom vo vlastných domácnostiach, obsadenosť ku koncu roku 2019 - umiestnených 19 detí, 1 neobsadené miesto profesionálneho náhradného rodiča

5. Koordinačná a riadiaca činnosť

V centre máme vypracovaný systém porád, ktorý pokrýva všetky skupiny zamestnancov a vzájomne ich prepája. Porady sa realizujú v súlade s vypracovaným plánom porád na kalendárny rok.

Raz ročne realizujeme hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov na úseku starostlivosti o dieťa. Hodnotenie sa realizuje vedúcou úseku starostlivosti, teda priamou nadriadenou a zameriava sa na výsledky, kvalitu, náročnosť a odbornosť výkonu pracovnej činnosti zamestnancov, mieru osvojenia si a využívania profesijných kompetencií. Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov sa realizuje v súlade s §52 zákona č.317/2009 o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a pracovným poriadkom.

Okrem plánu činnosti centra má každá zo štyroch samostatne usporiadaných skupín vypracovaný svoj vlastný ročný plán činnosti a mesačné plány činnosti, ktorými sa zamestnanci riadia pri svojej práci. Každá skupina si organizuje v priebehu roka svoje výlety a akcie, okrem akcií organizovaných centrom. Okrem toho každá skupina pripravuje v priebehu roka akciu pre všetky deti z centra - tak zo samostatných skupín ako aj profesionálnych náhradných rodín.

Nadálej podporujeme a realizujeme aj aktivity zamerané na psychohygienu zamestnancov a na stmelovanie pracovného kolektívu. Aj v roku 2019 sa realizoval trojdňový rekondičný pobyt pre zamestnancov, ktorého sa zúčastnili s výnimkou jedného všetci profesionálni náhradní rodičia.

V našom zariadení pracujú dvaja zamestnanci so zníženou pracovnou schopnosťou.

Do konca roka sa nám nepodarilo obsadiť jedno miesto profesionálneho náhradného rodiča, pracovnú pozíciu psychológ pre výkon opatrení ambulantnou a terénnou formou práce, psychológ pre deti s pobytovou formou a jedno miesto vychovávateľa.

6. Metodická činnosť:

Sociálni pracovníci a psychológovia centra pracujú s umiestnenými deťmi ako aj s ich rodinami. Pre deti sa realizujú programy centra ako je príprava na osamostatnenie, rozvoj finančnej gramotnosti, program práce s dospelými dievčatami „Babinec“, rôzne preventívne programy a aktivity (šikanovanie, závislosti, sexuálne zneužívanie, správanie sa na internete, riziká sociálnych sietí, obchodovanie s ľuďmi a pod.). S mladými dospelými a dospelými sa pracuje individuálne aj prostredníctvom skupinových aktivít podľa programu práce s mladými dospelými a dospelými v detskom domove. Využívajú sa rôzne spôsoby sprostredkovania informácií deťom a mladým dospelým, dôraz sa však kladie na zážitkovú. S deťmi sa pracuje aj počas ich pobytov mimo centra z dôvodu dlhodobejšej hospitalizácie. Dbá sa na udržiavanie kontaktu, aj osobného, s ich skupinou, profesionálnym náhradným rodičom a rodinou, ako aj členmi odborného tímu. Psychológovia sa deťom venujú okrem aktivít v rámci programov aj individuálne, alebo skupinovo podľa nimi vypracovaných hlavných úloh psychologickéj starostlivosti vypracovaných pre každé dieťa.

Pri práci s biologickou rodinou sa využíva najmä forma terénnej práce, nakoľko prevažná väčšina rodičov a príbuzných umiestnených detí nemôžu z rôznych dôvodov dochádzať do centra. V roku 2019 sa však zvýšil počet rodičov, ktorí svoje deti prišli aj

opakovane osobne navštíviť do centra. Členovia odborného tímu, najmä sociálne pracovníčky, aktívne rodiny navštevujú a poskytujú im poradenstvo. Psychológovia pri práci s rodinou pomáhajú rodine porozumieť správaniu ich dieťaťa a v nájdení vhodného spôsobu ako s ním komunikovať a zvládať problémy.

Organizujú sa v spolupráci s úradmi práce aj rodinné prípadové konferencie, nie len pri novo prijatých deťoch, ale aj pri deťoch, ktoré sú v našom centre už dlhšiu dobu, prípadne z dôvodu ich prípravy na osamostatnenie sa pred blížiacimi sa osemnástymi narodeninami. Za rok 2019 sme zorganizovali 20 prípadových konferencií.

Členovia odborného tímu pripravujú pre ostatných zamestnancov príspevky na aktuálne témy, ktoré by im mohli pomôcť pri práci s deťmi. K rozvoju zamestnancov prispievajú aj vychovávatelia a profesionálni náhradní rodičia, kedy odovzdávajú svojim kolegom svoje nové poznatky, alebo techniky práce, ktoré nadobudli v rámci samoštúdia, alebo účasti na vzdelávacích aktivitách prostredníctvom prezentácií a diskusií na stretnutia organizované centrom pre deti a rodiny.

6. Vzdelávanie a supervízia:

Do vzdelávania bolo v roku 2019 zapojených 51 zamestnancov. Vzdelávanie zamestnancov centra pre deti a rodiny sa realizovalo priebežne počas celého roka. Zamestnanci sa zúčastnili rôznych rozvíjajúcich aktivít. Vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov bolo aj na základe plánu kontinuálneho vzdelávania, ktoré je súčasťou celoživotného vzdelávania a zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí a zručností. Pre profesionálnych náhradných rodičov bol vypracovaný plán vzdelávania, ktorý mal prispieť k prehĺbeniu ich vedomostí a získaniu zručností k skvalitneniu ich práce s deťmi so špecifickými potrebami.

Zamestnanci sa zúčastnili metodických stretnutí, pracovných stretnutí a rôznych školení ako napr. Špecifiká pri práci s deťmi umiestnenými v PNR, Vzťahová väzba, Komunikácia s detskou obeťou, Krízová intervencia pri syndróme CAN, Sociálna diagnostika, Rovesnícke násilie, Práca s problémovou rodinou (A. Škoviera), Korene agresivity v ranom detstve (J. Svoboda), Korene závislosti (J. Svoboda), Kyberšikana, Plánovanie sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, Efektívne využitie rodinných konferencií, konferencia Mosty, konferencia Veľký krok do života II., koordinácia ochrany detí pred násilím II., Správa registratúry – aktuálne legislatívne zmeny od 1.1.2019, Povinnosti mzdovej účtovníčky, Stretnutie mzdárov a personalistov. Zamestnanci boli vedení aj k rozširovaniu svojich vedomostí samoštúdiom. Svoje takto získané poznatky sprostredkovali ostatným zamestnancom formou prezentácií a diskusií.

Na základe vypracovaného programu supervízie na rok 2019 zamestnanci absolvovali skupinové a individuálne supervízie. Do plánu supervízie bolo zaradených 46 zamestnancov. Za rok 2019 sa zrealizovalo 27 hodín individuálnej supervízie a 25 hodín skupinovej supervízie.

7. Kontrolná činnosť:

Kontrolná činnosť v detskom domove prebiehala počas celého roka podľa vopred vypracovaného vnútorného kontrolného systému. Úlohou vnútorného kontrolného systému v zmysle zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe je získať objektívne informácie o kvalite, úrovni a ďalších výsledkoch práce centra pre deti a rodiny. Získané informácie slúžia na zvyšovanie kvality starostlivosti o deti, zefektívňovanie práce všetkých zamestnancov, vytváranie podmienok pre ďalší rozvoj zariadenia vo všetkých oblastiach práce. V roku 2019 neboli kontrolami zistené žiadne významnejšie nedostatky.

8. Štatistika:

Kapacita zariadenia: 60 detí

Skutočný stav: 58 detí

Počet prijatých detí: 15

Počet odídených detí celkovo: 13

Počet odídených mladých dospelých: 5

Počet premiestnených detí na základe rozhodnutia súdu: 0

Počet detí odídených z dôvodu sanácie: 5

Počet detí odídených do NRS: 3

9. Rozpočet organizácie:

Schválený rozpočet príjmov na rok 2019 bol 6 927,00 €, v priebehu roka bol tento rozpočet upravený na sumu 2 181,86 €. Skutočnosť plnenia príjmov bola vo výške 2 231,78 €, plnenie na 102,29 %.

Schválený rozpočet výdavkov na rok 2019 bol vo výške 725 362,00 €, na základe rozpočtových opatrení bol v priebehu roka upravený na sumu 1 043 013,71 €. Plnenie bolo 1 042 886,58 € čo predstavuje plnenie na 99,99 %.

10. Iné aktivity centra pre deti a rodiny:

Na pôde nášho centra sme pre našich zamestnancov zrealizovali semináre a prednášky v celkovom počte 9.

Deti navštevujú rôzne záujmové krúžky v ZUŠ aj školách, ktoré navštevujú. V roku 2019 to boli: Pohybové hry, futbalový krúžok, výtvarný krúžok, pracovný krúžok, tanečný krúžok,

ručné práce, Literárno-dramatický krúžok, Šikovné ruky, Mladý zdravotník, Divadelný krúžok, počítačový krúžok. Tohto roku boli medzi umiestnenými deťmi v našom centre prvý absolventi ZUŠ.

Pre deti sme v spolupráci s inými organizáciami zorganizovali:

- ✓ Pečenie Ondrejského cukru z deťmi zo ZŠ Poproč
- ✓ Fašiangová diskotéku v ZŠ Poproč
- ✓ Návšteva knižnice spojená s prednáškou a čítaním kníh
- ✓ Absolventský koncert v ZUŠ
- ✓ V spolupráci s OÚ Štós – účasť na kultúrnom podujatí Dní obce, Mikuláš Fašiangy, MDD
- ✓ V spolupráci s UPJŠ-KE realizovanie S ďalekohľadom na cestách
- ✓ Zábavno-edukatívny program s Bekimom
- ✓ Benefičný koncert Veľa lásky

Deti sa zúčastňujú na rôznych kultúrnych a športových akciách, na poznávacích výletoch napr. na oslavách obcí s obyvateľmi obce Jasov, Poproč, Medzev a Štós, Tretí ročník turisticko-športového dňa na Sv. Annu, Tretí ročník súťaže o putovný kotlík, Domováckych kilometroch organizovaných Úsmevom ako dar, Rally v Košiciach, obhliadka Kláštora v Jasove, návšteva Aquacity Poprad, Rožňavské kúpalisko, ZOO-Košice, Športový areál KE- Zacvičte si spolu s nami, Steel park-KE, Fašiangová zábava, Deti získali ocenenia a uspeli na rôznych športových či výtvarných súťažiach.

Počas prázdnin trávajú deti čas vychádzkami do okolitých lesov, jaskýň, na kúpaliskách, v kine či zoologickej záhrade a rôznych táboroch.

Samostatné skupiny organizujú tvorivé dielne, ktoré sú vždy tematicky zamerané, ako napr. Mikulášska TD, Veľkonočná TD, lampiónový sprievod, Halloveen - výroba lampášov. Na tvorivé dielne pozývajú všetky deti, profesionálnych náhradných rodičov, odborný tím a vychovávateľov.

Na našej pôde organizujeme aj pravidelné každoročné celodomováce akcie:

- ✓ Vianočná posedenie pre detí a zamestnancov CDR ako aj pre MD, ktorí opustili naše brány a pre priateľov centra pre deti a rodiny
- ✓ Rozlúčka s letom - Bašavles
- ✓ MDD –športové dopoludnie spojené s Tretí ročníkom súťaže o putovný kotlík
- ✓ Noc strašidiel
- ✓ Turisticko-športový deň – pochod na Sv. Annu – tretí ročník
- ✓ Poznávaj mesta a obce- v roku 2019 to boli Spišská Nová Ves, Turňa, Smolnícka Huta, Prakovce,

Pre zamestnancov sa organizuje už pravidelne Vianočné posedenie a v jesenný sa zrealizoval aj rekondičný pobyt v Liptovskom Jáne.

11. Krátkodobé úlohy na rok 2020:

- 1) zvýšiť množstvo realizovaných odporúčaní na výkon opatrení ambulantnou a terénnou formou práce
- 2) presťahovať pracovníkov ambulantnej a terénnej formy práce do nových priestorov v Moldave nad Bodvou
- 3) aktualizovať program centra pre deti a rodiny v súlade s aktuálnymi zmenami v zariadení
- 4) vytvoriť tím na prípravu profesionálnych náhradných rodičov
- 5) realizovať program prípravy profesionálnych náhradných rodín
- 6) zvýšiť zapájanie sa profesionálnych náhradných rodín do aktivít centra pre deti a rodiny
- 7) zvýšiť aktivitu profesionálnych náhradných rodín pri organizovaní a účasti na rôznych aktivitách
- 8) zvýšiť aktivitu profesionálnych náhradných rodín pri vzdelávaní, zapojiť ich do prípravy budúcich profesionálnych rodičov
- 9) nájdenie vhodných priestorov pre administratívu centra pre deti a rodiny a presťahovanie sa do nových priestorov
- 10) vyhlásenie kmeňovej budovy za prebytočný majetok
- 11) pokračovať v realizácii preventívnych programov centra
- 12) pokračovať v práci s mladými dospelými a dospelievajúcimi aj formou náučno-zážitkových aktivít

V Štóse, 14.05.2020

Vypracoval: Mgr. Zuzana Najmiková

Mgr. Lucia Cisárová
riaditeľka